

שבת
חזון!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

השותף השלישי

אם אנחנו חושבים שהעולם הוא מקרי ואין בו יד מכוונת, אז אנו צריכים להיות ממורמרים ולהרגיש שיד הגורל האכזרית פגעה בנו ואז לא נהיה מרוצים כמעט מכלום, מפינון שלכאורה היה אפשר גם אחרת. ובאמת כולנו יודעים שיש מנהיג לבירה, ושהעולם מתנהל בהשגחה פרטית מוחלטת. וזה שלפעמים נדמה לנו שהכל מקרי זה בגלל שהקב"ה רוצה לאפשר לנו בחירה חופשית והתלבטות.

בתנ"ך מסופר על איוב שעבר ייסורים קשים שלא ניתן לשערם. והנה איוב שהיה צדיק, ירא אלוקים וסר מרע... פנה אל הקב"ה וקבל על כל האסונות והייסורים שלו, ושאל: שמא רוח סערה עברה לפניך ונתחלף לך בין איוב לאיוב? ענה לו הקב"ה: כמה שערות יש בראש האדם? ולכל שערה ושערה יש גומה שממנה היא יונקת. שאם שתי שערות יונקות מגומה אחת מיד אובד מאור עיניו של האדם... בין גומא לגומא לא נתחלף לי בין איוב לאיוב נתחלף לי? זאת ועוד, מיליארדי טיפות גשם יש בעננים וכשהן יורדות לארץ כל אחת מהן בדפוס שלה, ואף טיפה לא נדבקת לחברתה. שאם הטיפות היו נדבקות זו לזו ונשפכות כמו מתוך דלי, הן היו מטשטשות את הארץ. אמר לו הקב"ה: בין טיפה לטיפה לא נתחלף לי בין איוב לאיוב נתחלף לי? ומזה נלמד קל וחומר על זיווג של האדם.

אנחנו חייבים להבין ולהפנים שזה שהתחתנו דווקא עם מישהו מסוים זה הכל בהשגחה מלמעלה. ואמרו חז"ל: 'אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה'. ומיד כשמבינים זאת יותר קל לקבל את השני ולא להתמרמר מפינון שהקב"ה מזווג זיווגים. בגמרא כתוב 'אין מזווגין לו לאדם אשה אלא לפי מעשיו ולפי מעשיו ברווקות כך יזמנו לנו את הזיווג. כלומר, בחור שהיה צדיק יקבל צדקת. רשע יקבל מרשעת, לכל סיר יש מכסה. בתורה כתוב: "וְזָכַרְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הִנְתֶּךָ לְךָ פֶּתַח לְעֵשׂוֹת חַיִּיל". ואונקלוס מתרגם: 'אֲרִי הוּא יְהִי לְךָ עֵצָה לְמִקְנֵי נֶכְסֶיךָ וּבִתְרֹגוֹם לְעֵבְרִית: כי הוא הנותן לך עצה לקנות נכסים.

יש אנשים שהתעשרו מהר מפינון שקנו משהו בזול ומכרו אותו ביוקר. אך מי נתן להם את הדחף מה לקנות ומתי, ומתי למכור? הקב"ה הוא זה שנתן להם עצה לקנות נכסים ולמכור אותם בזמן! ומהו הנכס המשמעותי ביותר שאדם קונה בחייו? זו אשתו. מי נתן לנו את הדעת להחליט שזאת זאת? ומה נתן לאשה הרגשה שהוא הזיווג שלה? אין ספק שיש כאן יד מכוונת.

פרשת השבוע

מגלות לגאולה

בשעה טובה אנחנו מתחילים חומש חדש – חומש דברים. פרשת דברים פותחת בסקירה של המאורעות החשובים שקרו במשך 40 שנה במדבר.

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַר בְּעַרְבָה מִזֶּה סוּף בְּיַרְפָּאֵן וַיְבִי־תִפְּלֵ וְלָבָן וַחֲצֹרֹת וְדִי זָהָב". במילים אלו משה רבינו הוכיחם ברמז מפני כבודם של ישראל כמו שפירש רש"י.

במדבר: הוכיחם על שהכעיסו במדבר שאמרו – "מי יתן מותנו במדבר". בערבה - שחטאו בבעל פעור בערבות מואב. מול סוף - על מה שאמרו בים סוף בבואם לים סוף "המבלי אין קברים במצרים". בין פארן – הוכיחם על חטא המרגלים במדבר פארן. ובין תפל – שתפלו על המן והוציאו דבתו שאמרו – "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל". וחצרות – זוהי מחלוקת קרח וכל עדתו שהיה בחצרות. ודי זהב - הוכיחם על העגל שעשו אחרי 40 יום לקבלת התורה. ובמשך הפרשה ממשך משה רבינו להוכיחם כדי להחזירם לדרך הישר.

אם נשים לב פרשת דברים היא תמיד הפרשה לפני תשעה באב, האם יש קשר בין הדברים? בפסוק יב' אומר משה רבינו לעם ישראל – "אֵיכָה אֶשָּׂא לְבָדִי טַרְחָנְכֶם וּמִשְׁאָכְכֶם וְרִיבְכֶם". המילה "איכה" המוזכרת כאן רומזת על מגילת "איכה" הנקראת בתשעה באב.

בהמשך הפרשה מפרש משה רבינו את ענין שליחת המרגלים: "וַיִּתְקַרְבוּן אֱלִי כִלְכֶם וַתֹּאמְרוּ נְשַׁלְחָה אַנְשִׁים לְפָנֵינוּ וַיַּחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ". וכבר למדנו בפרשת "שלח-לך" שהמרגלים חזרו בערב תשעה באב עם הפירות הגדולים שהביאו מארץ ישראל ובסופו של דבר הוציאו את דבת הארץ רעה. ושם כתוב "וַיִּתְשָׂא כָל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ הָעָם בְּלִילָה הַהִוא".

איזה לילה זה היה? זה ליל תשעה באב! אמר הקב"ה אני נותן לבני ארץ זבת חלב ודבש והם בוכים? לכן אמר הקב"ה – אתם בכיתם בכיה של חינוס אני קובע לכם בכיה לדורות. ובאמת בהמשך ההיסטוריה דוקא בליל תשעה באב קרו כל האסונות. בליל ט' באב חרב הבית הראשון, חרב הבית השני, חרבה העיר הגדולה ביתר, גרוש ספרד ופורטוגל, גרוש יהודי אנגליה, נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ ועוד... הרי לפנינו רמזים וקשרים לשבת זו שבת "חזון" לענין ט' באב.

ונחזור להתחלה, הפרשה התחילה בדברי תוכחות, דווקא בפרשה שמוזכר בה ענין ט' באב והחורבן דווקא אז, מוכיח אותנו משה על מעשנו.

יש כאן מסר גדול מאוד לדורנו, שהרי אמרו חז"ל, "כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו חרב בימיו". והסביר הרב אליהו דסלר שהכוונה שאם בית המקדש היה עכשיו בנוי, היה נחרב מחדש. כלומר העוונות גורמים לכך, והתרופה לזה תוכחות ומוסר, לחזור לדרך הישר. שהרי יותר ממה שאנו רוצים וחפצים בגאולה הקב"ה חפץ בכך.

אם נתעורר ונחזק את הקשר בין אדם לחברו ובין איש לאשתו מיד תשרה שכינה במקומותינו ובזכות זה תחזור השכינה למקומה בבניין בית המקדש במהרה בימינו אמן!

בברכת שבת שלום
אבנר קוזאס

אחד ראה את חברו עומד על משקל ומנסה בכוח "להכניס" את הבטן פנימה... החבר הראשון: "להכניס את הבטן לא באמת משנה את המשקל, אתה מודע לזה, נכון?" השני: "ברור. אני מכניס את הבטן פנימה כדי שאוכל לקרוא את המספרים שעל הצג!"

בדיחה

חוסר משמעת

חוסר משמעת בא לידי ביטוי במספר אופנים: א. אי ציות לבקשת ההורים והתעלמות מהם. הורים הטילו על הילד משימה, והוא לא התייחס להוראה ועשה הכל העולה על רוחו. במקרה כזה, אפשר לשלול ממנו בונוסים וחוויות שהוא אוהב. לדוגמה, לנעול לו את האופניים. ורק אחרי שנראה שיפור נשחרר לו את ההגבלה. לחילופין הוא מקבל מידי יום פינוק כמו ארטיק או חטיף מיוחד שהוא אוהב, אז באותם פעמים הוא לא יקבל. כאן המקום להדגיש שלא להפריז בגודל העונש, הכוונה היא להשתדל לא להעניש בלשול את הכל במכה אחת. לא לומר לילד: הפסדת את כל הממתקים של שבת. אלא להפסיד אותו בכל פעם ממתק אחד. טקטיקה זו תאפשר לנו להתנהל מולו במשך השבוע, מבלי לגרום לו ליאוש. כי ברגע שהוא ידע שהוא הפסיד את הכל ואין לו למה לשאוף, הוא יתנהג גרוע כי כבר אין לו מה להפסיד. ב. אי עמידה בזמנים - הרבה פעמים קורה שאנו קובעים לילד שעה לחזור הביתה והוא ממשיך לשחק למטה עם החברים. כצעד ראשון כדאי לרכוש לו שעון מחוגים, ובהזדמנות זו ללמד אותו איך משתמשים בזה. כשהשעון יהיה על היד תהיה לו תזכורת לחזור הביתה בזמן שקבעו לו.

אם זה לא עוזר, צריך להתרות בו שאם הוא יאחר הוא לא ירד למטה. ואם הוא בכל זאת מאחר, אפשר לאסור עליו לרדת למטה לאחר הלימודים. האכיפה של עונש זה תיעשה על ידי נעילת הדלת הראשית והמפתח יהיה אצל אמא, כדי שהוא לא יתחמק כשלא נשים לב. ישנם הורים שמפריזים בגודל העונש ובחומרתו. למנוע מהילד יציאה לטיול השנתי עם כיתתו, זהו סוג של עונש כבד מדי מפיין שבמשך כל השנה הוא מייחל ומצפה לטיול. אני לא ממליץ לשלול ממנו חוויה כזאת משני טעמים: א- זה עלול לפגוע במעמד החברתי שלו בכיתה. החברים עלולים לצחוק עליו שהוא לא יוצא לטיול. ב- הגיבוש החברתי. כשכיתה יוצאת ביחד לטיול נרקמים קשרים בין החברים, דבר שיוצר מוטיבציה להגיע ללמוד בכיתה, כי האווירה יותר נעימה. מותר לשלוח ילד לחדר כעונש על התנהגות לא טובה וגם מותר לסגור את הדלת, אבל אסור לנעול אותה. כאשר הילד שומע את נעילת הדלת נדמה לו שהעולם חשך עליו, הדמיון שלו סוחף אותו והוא מרגיש מאוים. זה עלול לגרום לו לנזק קליני, ואפילו לטירוף הדעת. המצב של ילד נעול כ"כ חמור שהתירו גם לחלל שבת עבור זה. ישנם הורים שהפליאו לעשות וסגרו את הילד בשירותים על מנעול וכיבו את האור. דבר זה הוא עוון פלילי והתעללות שאף פעולה שילד עשה לא תצדיק זאת. הדבר עלול לגרום לבעיות נפשיות קשות, כמו 'תיקים' בעיניים, גמגום, עוויתות, ובעיות קשב וריכוז. זוהי בדיה לדורות. יש להוקיע פעולות אכזריות כאלה ולהוכיח את ההורים שעושים זאת בצורה חד משמעית ונחרצת.

סיפור לשבת

האר"י הקדוש זצוק"ל

פעם, הגיע האר"י לעיר אחת, והתאכסן אצל אדם שאשתו הייתה עקרה. האיש, ששמע סיפורים רבים על אנשים שנושעו בזכותו רבינו, הבין שזוהי הזדמנות לבקש ישועה לצרתו. הוא ניגש לרב, ובדמעות בעיניו ביקש את ברכתו, שיזכו הוא ואשתו לזרע בר קיימא. הצביע האר"י על מקום מסוים בבית ואמר: "במקום זה עמד פעם סולם קטן, ובו היו תרנגולים עולים ויורדים כדי לשתות מים. יום אחד החליטה אשתך להיזי את הסולם, והאיל והתרנגולים גרמו ללכלוך רב. ובכך נמנעה מהאפרוחים האפשרות להרוות את צימאונם, ונגרם להם צער גדול. לכן התעורר עליה קטרוג בשמים, ונגזר עליה שתהיה עקרה!"

נבהל האיש מדברי הרב והלך לשאול את אשתו אם אומנם נכונים הדברים. "אכן כן", נזכרה, "הסולם הפריע הואיל והאפרוחים לכלכו את המקום". לאור דברי אשתו מיהר האיש בשנית לשאול את הרב כיצד אפשר לתקן את המעוות. "אם ברצונכם לזכות בילדים", ענה הרב, "מהרו והשיבו את הסולם למקומו, כיוון שעוון צער בעלי חיים חמור הוא עד מאוד!". עשו בני הזוג כדברי האר"י, ובאותה שנה נפקדו בפרי בטן.

פעם, בזמן שישבו בביהמ"ד, קרא האר"י לאחר מתלמידו ואמר לו: "צא מכאן, כי החרימו אותך בשמיים!". נבהל התלמיד ופרץ בבכי מר: "במה חטאתי? מה עלי לתקן? אנא, רבי קדוש, גלה במה פשעי ואשוב בתשובה!". "הסיבה לחרס", השיב הרב, "התרנגולים שבביתך כבר שלושה ימים שלא קיבלו אוכל ומים, והם צועקים אל ה' מפני רעבונם".

מיד רץ התלמיד לביתו, ונתן לתרנגולים אוכל. לאחר מכן התפלל בלב נשבר וביקש מהקב"ה בתחנונים כי יסיר ממנו את החרס ושהאר"י יסכים לשוב ללמדו. כל אותו היום התענה התלמיד ושב בתשובה. למחרת בבוקר, בא אל הרב בחשך גדול.

הביט בו האר"י ואמר: "אל תירא בני, כי ה' סלח לך, והחרס סר מעליך בתנאי שתקבל על עצמך לתת לתרנגולים את מזונם בכל יום, עוד לפני התפילה, כי עוון צער בעלי חיים חמור הוא עד מאוד!".

רבי יוסף קארו והאר"י הקדוש היו מתפללים באותו בית-כנסת, אבל תפילתם הייתה שונה. ר' יוסף כיוון בתפילה על דרך הפשט, ואילו האר"י כיוון עפ"י הסוד, וממילא תפילתו הייתה מתארכת יותר.

בוקר אחד, התפלאו המתפללים לראות כי ר' יוסף מאריך בתפילתו שלא כדרכו ואפילו האר"י כבר סיים את תפילתו. והנה, לפליאת המתפללים, האר"י קרא לש"צ ואמר לו- שלא ימתין לר' יוסף שיסיים את תפילתו בהטעימו: "אנו מצויים לכבד את הרב בתפילתו, אולם אין צריכים להמתין לו בלימודו".

מיד קרא לשמש והורה לו: "גש לר' יוסף, ולחש לו באוזניו, כי המשנה במסכת כלאים אומרת בפירוש, שהמרדעת של החמור- אין בה משום כלאים". "במה קשורה משנה זו לתפילתה?" תמה השמש, אך עשה כאשר הצטווה.

והנה, להפתעת הכל, כאשר שמע ר' יוסף דברים אלו מיד פסע שלוש פסיעות ואמר בהתפעלות: "ראו, איזו רוח הקודש מפעמת בלבו של ר' יצחק. כאשר עמדתי בתפילתי, ראיתי לפתע דרך החלון חמור העובד בשדה, והתעוררה לי שאלה: האם המרדעת שעל גבי החמור, יש בה משום כלאים אם לא? והתעלמה ממני משנה מפורשת. כך עמדתי והתלבטתי, עד שהאר"י הקדוש, ברוח קודשו, הבחין בכך ושלח לומר לי את התשובה!".

פעם אחת, בשבת קודש, לאחר תפילת מנחה, ניגש האר"י הקדוש אל ר' יוסף קארו ואמר לו: "אומנם אבדו לך המפתחות של בית-התבשיל, שבו נמצאים צורכי סעודה שלישית. אך לא היית צריך להיות כה טרוד מכך בעת התפילה, כיוון שהמפתחות הללו נמצאים מתחת לכר בו כבודו ישן. חפש שם ותמצאם".

מיהר ר' יוסף לאותו מקום, ושם מצא שם את המפתחות. התפעלותו הייתה כה גדולה, והוא פנה לאשתו, סיפר את המעשה והוסיף: "יש עוד נביא בזמננו, אשר אין דבר נעלם ממנו, והוא ר' יצחק לוריא אשכנזי!".

(פניני עין חמד)

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

קן ההלכה הספרדי הארצי

3030* | 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

2 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית והינוח ילדים, עם יועצים מומחים שע"י הרב **אבנר קוואס שליט"א** בין השעות 09:00-23:00

1 שלוחה

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע **יוסף זצוק"ל**, בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד **יוסף שליט"א** 24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5

